

ΕΡΜΗΣ^{ος} ΛΟΓΙΟΣ.

Τῆ α'. ~~~~~ 3 ~~~~~ Φεβρουαρίου.

1818

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ.

(ἀκολουθία καὶ τέλος.)

Συγγράμματα τοῦ Πορφυρίου (1).

Ο ἴδιος τόμος, ὅστις περιέχει τὰς περὶ τῆς Ἀρμενικῆς μεταφράσεως τοῦ Εὐσεβίου καὶ περὶ τῆς τοῦ Γεμιστοῦ πραγματείας εἰδήσεις, συμπεριλαμβάνει πρὸς τούτοις καὶ δύο συγγράμματα ἑνὸς τῶν πλέον περιφημῶν φιλοσόφων, δηλαδὴ τοῦ Πορφυρίου, περὶ τοῦ ὁποίου οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὠμίλησαν καὶ πολλὰ κακὰ καὶ πολλὰ καλὰ. Νυμφευθεὶς οὗτος τὴν Μαρκέλλαν, τὴν χήραν ἑνὸς τῶν φίλων του, τῆς ἔσειλεν, ἐν ᾧ καιρῷ ἦτον ἀπομεμακρυσμένος ἀπ' αὐτὴν, μίαν ἐπιστολὴν περὶ τοῦ τρόπου τοῦ εὖ ζῆν. Τοῦτο τὸ παρὰ Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Εὐναπίου ἀναφερόμενον σύγγραμμα ἐνομιζέτο χαμένον· ἀλλ' ὁ Κ. Μάϊος τὸ ἐξαναῆρξεν εἰς ἐν τῶν χειρογράφων ἐκείνων, τὰ ὅποια περιεῖχαν τὴν ἐπιτομὴν Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασσεῶς, καὶ τὸ ἐξέδωκε μὲ μίαν Λατινικὴν μετάφρασιν, μὲ ἓνα πρόλογον καὶ μὲ κάποιας ση-

(1) Πορφυρίου φιλοσόφου πρὸς Μαρκέλλαν. — Porphyrii Philosophi ad Marcellam — invenit, interpretatione notisque declaravit Angelus Maius. — Accedit ejusdem Porphyrii poeticon fragmentum. — Mediolani 1816. in — 3. et in — 4. max. Pag. VIII et 68.

μειώσεις. Ο Πορφύριος εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν δεικνύει τὴν κλίσιν τῆς Μαρκέλλας πρὸς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἀναπτύσσει ἐν αὐτῇ τὰ περὶ ἠθικῆς δόγματα τοῦ Ἰουθαγόρου καὶ Πλάτωνος, καὶ ἐπιφέρει συχνάκις εἰς αὐτὰ μαρτυρίας τοῦ Ὁμήρου. Ἐν ᾧ τὴν προτρέπει εἰς τὴν ἀρετὴν μεταχειρίζεται τὴν εὐγλωττίαν του νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι διὰ τὴν ψυχὴν πρέπει νὰ φροντίζωμεν, καὶ ὄχι διὰ τὸ σῶμα. Αὐτοῦ ἀπαντᾷ τινὰς πράγματα πνεύοντα τὴν πλεον ὑψηλὴν καὶ τὴν πλεον θρησκευτικὴν ἠθικὴν. Ὁμιλεῖ περὶ τῆς φύσεως τοῦ Θεοῦ, περὶ τοῦ θείου, τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ νόμου; με ὑφῆς ἀξιοματικὸν καὶ με ἀκρίθειαν. Λέγει, ὅτι διὰ τῆς δυσυχίας καὶ τῶν θλίψεων ἐγγίζομεν πολὺ περισσότερον εἰς τὴν Θεότητα παρὰ διὰ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἡδονῆς. Τελευταῖον παρηγγέλλει νὰ θεωρῶμεν τὸν Θεὸν ὡς ἐξετασὴν καὶ κριτὴν αἰτίων τῶν λόγων καὶ πράξεων ἡμῶν. Με αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν φιλοσοφίαν ἐνόησε τὰς ἀρχὰς; αἱ ὅποιαι πρέπει νὰ διευθετῶσι τὸν οἰκιακὸν βίον. Τὸ τέλος αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς λείπει. Δικαίως ὁ Κ. Μάιος τὴν ἐξέδωκε μαζὶ με τὴν πραγματείαν τοῦ Γεμιστοῦ· ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ δύο συγγράμματα ἔχουσι μεγάλην ἀναλογίαν κατὰ τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὅποια πραγματεύονται.

Μετὰ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πορφυρίου ἀκολουθεῖ ἐν τεμάχιον ὕμνου τινος τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως. Τοῦτο συνίσταται εἰς εἴκοσι δύο στίχους, ἡδὴ προεκδοθέντας παρὰ Στευχεῦου Δεγγουβίου (Steuchoy de Gubbio (1)), ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν Ὀρφικῶν λειψάνων. Εἰς ἐν χειρόγραφον τῆς Ἀμβροσιανῆς Βιβλιοθήκης εὐρέθησαν πλεον ὀρθότεροι παρὰ τοὺς τυπωμένους, καὶ ὁ Κ. Μάιος ἔταξε πρὸ αὐτῶν μίαν σύντομόν μεν, ἀλλὰ σοφὴν εἰδήσιν. Αὐτὸς ὁ ὕμνος, τοῦ ὁποίου ὑποκείμενον εἶναι αἱ ιδιότητες τοῦ ὑψίστου Θεοῦ, εἶναι γραμμένος με ὑψηλοτάτην ποιητικὴν, καὶ ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὸν συγκρίνῃ κατὰ τοῦτο με τοὺς ὕμνους τοῦ Κλεάνθου καὶ τοῦ Πρόκλου. Εἰς αὐτὸν τὸν ὕμνον φαίνονται μεμιγμέναι αἱ ἀρχαὶ τῶν Πλατωνικῶν καὶ Ὀρφικῶν· ἡ Θεότης παριστάνεται ὡς ἀρσενικὴ καὶ θηλυκὴ, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδέα, τὴν ὁποίαν εἶχαν οἱ Ἴνδοι, οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ὅλοι οἱ Ἀνατό-

(1) De perenni Philosophia? Lib. III. Cap. 14.

λινοὶ, εὐρίσκεται καὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους; καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Χριστιανοὺς συγγραφεῖς. Ο Πορφύριος ἦτον ἄνθρωπος πολλὰ ἐπίσημος, ὅταν τὸ λογικόν του δὲν ἐσυγχύζετο ἀπὸ τὴν μανίαν τῆς Θεουργίας. Εἶχε νοῦν ποιητικόν; ἀλλ' οἱ ζήσσι του ἦσαν ἐνίοτε τόσον ἐξημμένιοι καὶ μουσικῶδες, ὥστε συνέβαινεν εἰς αὐτὸν, ὅταν τοὺς ἀνεγίνωσκε, νὰ νομιζέται ὡς μαρὸς ἀπὸ ὅλων τῶν κόσμων, πλὴν τοῦ διδασκάλου του Πλωτίνου. Αὐτὸς ὁ ἴδιος διηγεῖται εἰλικρινῶς αὐτὸ τὸ ἀνεκδοτόν. Ο ὕμνος, τὸν ὅποιον ἐκδίδει ὁ Κ. Μάιος με μίαν μεταφράσιν εἰς λατινικοὺς στίχους, εἶναι κομμάτιον τοῦ δεκάτου βιβλίου συγγράμματός τινος ἐπιγραφομένου, Περὶ τῆς ἐκ λογίων φιλοσοφίας, τὸ ὅποιον διεφθάρη ἢ ἐχάθη, καθὼς καὶ τόσα ἄλλα τοῦ ἰδίου φιλοσόφου. Φαίνεται ὅτι αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ σύγγραμμά, ὅπου ὁ Εὐσέβιος ὀνομάζει Συλλογὴν χρησμών, καὶ τοῦ ὁποίου ἔκαμεν ἐπιτομὰς (εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν προπαρασκευὴν του) περιεχούσας μεν πολλοὺς χρησμούς, τίποτε ὅμως σχεδὸν ἐκ τῶν λόγων τοῦ Πορφυρίου. Τὸ ἀξιολογώτερον τεμάχιον ἀπ' ὅσα ἀναφέρει εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ συγγράμματος, ἐν ᾗ ὁ συγγραφεὺς βεβαιώνει με ἑρκῶς, ὅτι δὲν ἄλλαξε τίποτε ἀπὸ τὸ νόημα τοῦ συγγράμματος, καὶ ἀναγγέλλει ὅτι θέλει ἀναπτύσσει τὰ δόγματά μες πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς φιλοσοφίας, ἐπικυρωμένης ἀπὸ τοὺς Θεοὺς. Τὸ σύγγραμμά του Πορφυρίου ἦτον γραμμένον εἰς πεζὸν λόγον, ἀλλὰ περιείχε πολλὰς σιχηρὰς περικοπὰς. Πρέπει νὰ μες λυπῆ ὁ χαμός του· διότι εἰς ἄκρον περίεργον ἠβελὴν εἶναι τὸ νὰ ἰδῆ τινὰς πῶς ὁ συγγραφεὺς ἐπολεμοῦσε τὸν Χριστιανισμόν, φέρων εἰς μαρτυρίαν Χριστούς ὅπου φαίνονται τόσον ἀπεδεικτικοὶ αὐτῆς τῆς θρησκείας. Ο Φοντενέλλης εἶπεν, ὅτι ὁ πεισματωδὲς ἄτος καὶ ὁ δεινότατος τῶν ἐθνικῶν (Χριστιανομάχων) μες ἐπεφόρτισε με δείξεις τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ (le plus entêté et le plus habile des païens nous accabloit des preuves du Christianisme), καὶ ὁ Βανδάλης (Van Dale) πρὸ αὐτοῦ εἶχε κάμει τὴν αὐτὴν παρατήρησιν.

Ο Ἁγ. Αὐγουστίνος (1) ἀναφέρει, συμφώνως με τὸν Πορφύριον, ἕνα χρησμὸν δοθέντα εἰς τὸν ἐρωτήσαντα τὸν Ἀπόλ-

(1) De Civitat. Dei. Lib. XIX. cap. 23.

λων· πῶς ἔμπορεῖ νὰ ἀποσπάσῃ τὴν γυναῖκά του ἀπὸ τὸν Χριστιανισμόν; Αὐτὴ ἡ διήγησις σοχάζομαι ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὸν ἴδιον Πορφύριον, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ἐκ τούτου νὰ συμπεράνωμεν μὲ τὸν Κ. Μαΐον, ὅτι ἡ περὶ τῆς ἐκ τῶν λογίων φιλοσοφίας πραγματεία εἶχε σκοπὸν νὰ παρακινήσῃ τὴν Μαρκέλλαν ν' ἀρνηθῇ τὴν Χριστιανικὴν Δημοσκείαν. Ὅτι τὸ σύγγραμμα εἶχε σκοπὸν πλέον ἐκτεταμένον, ἔχομεν ὅλας τὰς δειξίς.

Γ'. Τὸ δέκατον τέταρτον βιβλίον τῶν εἰχῶν τῆς Σιβύλλης (1).

Ὁ Κικέρων ἀναφέρων περὶ τῶν χρησμῶν λέγει, ὅτι ἦσαν διὰ τὴν ἀσάφειάν των σχεδὸν ἀκατάληπτοι, καὶ τόσον ἀμφίβολοι, ὥστε προσηρμόζοντο εἰς πᾶν ὅ,τι συνέβαινε. Αὐτὴ μόνῃ ἡ παρατήρησις μᾶς ἀρκεῖ νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἔσοι χρησμοὶ ἔχουν ἐννοίαν σαφεσάτην, ἐπλάσθησαν μετὰ τὸ συμβᾶν. Ἄν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, καὶ οἱ ὑπεναντίοι αὐτῶν ἐφύλατταν τούτου τὸν κανόνα τῆς Κριτικῆς, δὲν ἦθελαν ζητεῖν νὰ ὑποσπρίζωσι τὰς γνώμας των μὲ τὴν μαρτυρίαν τῶν Σιβυλλείων βιβλίων· ἀλλ' ἀμφότεροι ἦσαν πολλὰ μάκρην ἀπὸ τὸ νὰ ἀνακρίνωσι τὰς δειξίσεις των, καὶ φαίνεται, ὅτι εἰς τὸν δεύτερον αἰῶνα οἱ Ἕθνικοὶ καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἀπεδέχοντο ἐξίστη ὡς ἀξιοπίστευς αὐτὰς τὰς νομιζομένους προφητείας. Οἱ φιλόλογοι τῶν ὑστερινῶν χρόνων δὲν ἐκοπίασαν διόλου εἰς τὸ νὰ ἐξετάσωσιν αὐτὰς, καὶ οἱ ἐνασχοληθέντες εἰς αὐτὰς σφοδρὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1545, καθ' ὃ ἐτυπώθησαν κατὰ πρώτην φοράν, ἔγραψαν πολὺτομα συγγράμματα, τὰ ὅποια δὲν ἔλυσαν τὰς ἀπορίας, τὰς ὁποίας ἔμπορεῖ τις νὰ κάμῃ περὶ τῶν Σιβυλλῶν.

Οἱ κατὰ τὸ παρὸν σωζόμενοι Σιβυλλεῖοι εἰχοὶ εἶναι συνᾶρισμα δογμάτων καὶ προβήσεων. Ὁ συγγραφεὺς ἢ οἱ συγγραφεῖς αὐτῶν εἶναι φανερόν ὅτι ἦσαν Χριστιανοί. Εἰς αὐτοὺς τοὺς εἰχοὺς ἀπαντήτινας ἔχει μόνον πλῆθος πραγμάτων, τὰ ὅποια ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην καὶ ἀπὸ τὰ

(1) Σιβύλλης λόγος ιδ'. — Sibylla liber XIV. editore et interprete Angelo Maio. — Mediolani 1817. in — 3. pag. 54.

ἀπόκρυφα βιβλία, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς αἰνιγματοὺς καὶ πράξεις ἐκ τῶν Εὐαγγελίων, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ σημειούμενον μὲ ἀριθμοὺς γραμμάτων, ἐξ ὧν αὐτὸ σύγκειται. Ὁ Ἀδριανὸς καὶ οἱ Ἀυτανίνοι σημειοῦνται καθαρὰ εἰς αὐτοὺς τοὺς εἰχοὺς. Ἐκ τῶν περιστάσεων τούτων, καὶ ἐκ τῆς ὀρισμένης ἐποχῆς τῆς καταστροφῆς τῆς Ρώμης (ἐν ἔτει 948 ἀπὸ κτίσεως αὐτῆς) ἀναγκαζόμεθα νὰ πισεύσωμεν, ὅτι μέρος, τοῦλάχιστον, αὐτῶν τῶν εἰχῶν ἐγράφη περὶ τὰ τέλη τοῦ δευτέρου αἰῶνος τῆς Χριστιανικῆς χρονολογίας. Τότε ἦτον ὁ καιρὸς τῶν ἀπατῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγέννησαν τόσα συγγράμματα ἀπόκρυφα καὶ ψευδᾶνυμα. Καὶ οἱ Ἕθνικοὶ καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἔμποροῦν ἐξίστη νὰ κατηγορηθῶν ὡς ἀποδεχθέντες αὐτὸ τὸ σύστημα τῆς ἀπάτης μὲ καλὸν σκοπὸν. Παρενέβαλλον εἰς τοὺς εἰχοὺς, τοὺς ἀποδιδόμενους εἰς τὰς Σιβύλλας, κομμάτια παλαιότερα· ἀλλ' ἡμεῖς κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔχομεν ἕλην τὴν συλλογὴν, ὅπου εἶχαν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐναλλάξ αὐτοὶ δὲν εἶχαν ὅ,τι ἔχομεν ἡμεῖς.

Ἐκ τῶν εἰχῶν τῶν Σιβυλλῶν σώζονται βιβλία ἑκτῶ. Λέγουσιν, ὅτι εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Βατικάνου ἔμποροῦν νὰ εὑρεθῶσιν ἕξ ἀκόμη (1), καὶ ὁ Κ. Μαΐος ἐπιθυμῶν εἰς αὐτὰς τὰς εὑρέσεις νὰ τύχη κἀνὲν κομμάτιον ἀνέκδοτον Ἑλληνικῆς ποιήσεως ἀνεκάλυψεν ἐν νέου βιβλίον, ἡ ἐπιγραφή τοῦ ὁποίου τὸ σημειοῦναι δέκατον τέταρτον. Εἰς τὰ προλεγομένα του ἐκθέτει τὴν ἱστορίαν τῶν Σιβυλλείων βιβλίων, ἀναφέρων, ὅτι τὰ ἐπρόσφεραν εἰς τὸν Ταρκίνιον διεσθαρμένα ἀπὸ μίαν πυρκαϊάν συμβᾶσαν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Σύλλα. Μετὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ἐζήτησαν νὰ μετακάμωσιν αὐτὴν τὴν συλλογὴν, τὴν ὁποίαν μετεββύθησαν ὁ Αὐγουστος καὶ ὁ Τιβερίος, ἀλλ' ὁ Στειλίων τὴν ἐχάλασε τέλος πάντων. Ὁ Κ. Μαΐος λέγει, ὅτι τούτο δὲν ἐμπόδισεν ὅλους τοὺς ἀπὸ Ἰουζίνου τοῦ Μάρτυρος μέχρι τοῦ Τζέτζου συγγραφεῖς νὰ ὀμιλήσωσι περὶ τῶν Σιβυλλείων εἰχῶν. Μὲ φαίνεται ἀναγκαῖον τὸ νὰ ξεχωρίζωμεν καλὰ τὴν συλλογὴν ὅπου ἔχομεν κατὰ τὸ παρὸν, ἥτις εἶναι σχεδὸν ἡ ἴδια ἐκείνη ὅπου ἀναφέρουσι οἱ Χριστιανοὶ συγγραφεῖς, ἀπὸ τοὺς Σιβυλλεῖους εἰχοὺς, οἱ ὁποῖοι παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἦσαν ἤδη περίφημοι πρὸ τοῦ Ἀριστοφᾶ.

(1) Fabric. Bibl. Graec. ET. I. pag. 278. ed. Harles.

γους καὶ Πλάτωνος, καὶ ἀπὸ τὰ τῶν Ῥωμαίων Σιβύλλεια βιβλία, τὰ ὁποῖα ἔγιναν Πολιτικῆς ὄργανα. Αὐτὰ τὰ βιβλία φαίνονται, ὅτι ἦσαν εἶδη τυπικῶν ἐρμηνευόντων, πῶς ἔπρεπε νὰ ἐξιλιώσωσι τοὺς Θεοὺς εἰς καιρὸν κοινῆς ἀνάγκης. Πρέπει λοιπὸν, μὲ φαινεται, νὰ προσέξωμεν, νὰ μὴ συγχύσωμεν τὴν ἰσορίαν αὐτῶν, μῆτε μὲ τὴν τῶν ἀρχαίων προφησίσεων τῶν Ἑλλήνων, αἱ ὁποῖαι μᾶς εἶναι διόλου ἀγνωστοί, μῆτε μὲ ἐκείνην τὴν πληθὺν τῶν ἀκαίρως γενομένων προφητιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων σώζονται πολλώτατοι, καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἔδωκεν τὸ ὄνομα τῶν Σιβύλλων, διὰ νὰ νομιζοῦνται ἀξιόπιστοι καὶ ἀρχαῖαι. Ὁ Κ. Μάιος μακαρίζει τὸν ἑαυτόν του, καθότι δὲν ἔχει νὰ πραγματευθῆ περὶ αὐτῆς τῆς σκοτεινῆς καὶ δυσκόλου ὕλης· καὶ ἐπειδὴ εἶναι μετριόφρων ἐπίσης ὡς καὶ σοφός δὲν ἐπιχειρῆται κάμμίαν ἱστορικὴν ἐξήγησιν τῶν εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενον νέον βιβλίον ἐξισορομένων συμβεβηκότων. Τοῦτο μόνον σημειώνει ὅτι αἱ εἰς αὐτὸ γινόμεναι λεπτομερεῖς διηγήσεις περὶ τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἰουδαίας καὶ τινος ἐπιδρομῆς τῶν Ἀράβων ἠμποροῦσαν νὰ δώσωσι νύξιν περὶ τοῦ συγγραφέως καὶ περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ τοῦ αἰῶνος του. Σημειοῦμε προσέτι, ὅτι ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον συμπεριπλέκονται εἰς τοὺς Σιβυλλεῖους εἰς τὰ συμβεβηκότα παντὸς τόπου, κατασαίνουσι δυσκολοτάτην τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν. Ἀναφέρει τὸν Προκόπιον, ὅς τις ἔκαμεν ἤδη αὐτὴν τὴν παρατήρησιν, τὴν κατ' ἐξοχὴν ἐφαρμοζομένην εἰς αὐτὸ τὸ δέκατον τέταρτον βιβλίον, διότι εἰς κἀνὲν ἀπὸ τὰ ἄλλα δὲν εἶναι ἡ ὑπόθεσις τόσον ποικίλη καθὼς εἰς αὐτό· πόλεμοι καὶ δεινὰ εἶναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ποιήματος. Ὁ ποιητὴς σπεύδα μᾶλλον παρὰ ἐνθουσιᾶ, περιγράφων μὲ ἄκραν ὀξύτητα ἐκείνα τὰ βασίλεια, ὅπου ἔλαβον κατὰ διαδοχὴν πολλοὺς ἡγεμόνας, τοὺς ὁποίους σημειοῦναι πάντοτε μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν γραμμῶν, ἐξ ὧν σύγκεινται τὰ ὀνόματά των. Πολλὰ λέγονται εἰς αὐτὸ τὸ ποίημα περὶ τῆς Ῥώμης καὶ τῆς πτώσεως αὐτῆς.

Ὁ Κ. Μάιος, ὅς τις γράφει λατινικὰ γλαφυρότατα, μετέφρασεν εἰς εἰς αὐτὸ τὸ δέκατον τέταρτον βιβλίον, καὶ ἐπομένως ἐκδίδει, κατὰ τὸ αὐτὸ χειρόγραφον, ἐν κείμενον Ἑλληνικόν τοῦ ἑκτοῦ βιβλίου, τὸ ὁποῖον εἶναι πάντῃ διάφορον τῶν τυπωμένων, καὶ συντομώτερον ἀπ' ὅλα, καὶ ἀπὸ

ἐν μέρος τοῦ ὀγδόου βιβλίου, τοῦ περιέχοντος τὸ εἰς τὸν Χριστὸν ἀκρόσιχον. Ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ἀνέφερεν αὐτὸ τὸ ἀκρόσιχον εἰς τὸν πρὸς τοὺς Ἁγίους λόγον του, ὁμολογῶν ὅτι πολλοὶ ἐνόμιζον τὴν σύνθεσιν τῶν εἰχων τούτων ὅτι ἔγινε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀναίρει, βεβαίως, ὅτι ὁ Κικέρων τοὺς μετέφρασεν. Ἀγνωσθῶν οἱ Ἁγιοὶ ἀπεδέχθησαν αὐτὴν τὴν βεβαίωσιν· φαίνεται ὁμῶς βέβαιον, ὅτι τὰ ἀκρόσιχα τῶν Σιβυλλεῖων βιβλίων, τὰ ἐπιπλέον εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν Ῥωμαίου Ῥήτορα, δὲν ἐπαρωμοῖσαν καθόλου κατὰ τὴν διατάξιν των μὲ τὸ παρὰ τοῦ κορυφαίου Θεολόγου ἀναφερόμενον.

Ω Δ Η

Σ α π φ ι κ ή .

Greek Sapphic ode

ἐκ τοῦ

Classical Journal Nr. XXX, for June, 1817 Page. 315.

— Grinempque timendi

Sideriko, et torris mutantem regna cometae.
LUCAN.

Ἄθ' ἐπαμβάινοιμ' Ἑλικῶνος ἀγνόν
Δασκίω πόσσιν ἑπας, ἄχι Μοῖσαι
Ἄβροοι μολπήδων ἰεῖσι πάμφω-
νον μέλος αὐλῶν·

Ἦς δίκαν τεῦς, Αἰολίδεσσι χορδαῖς,
Λεσβία Σαπφῶϊ, λιγυρώτερον τι
Ἐκχέοιμ' ἀπὸ σώματος. — Μάταν τόδ'
Ἔρκος ὀδόντων

Τῶπος ἐκπέφυγε· τὸ γὰρ, μελικτῶν
Πέρφοχος κατ' Ἑλλάδα, καλλινίκαι
Ἑλλαχεῖς φάμας στεφάνωμ' ἄκρον, πρεσ-
βαῖδα τιμῶν.

— Τί πρόσω; τί δὴ φοβεραὶ κατ' αἶαν
Ἐκκεχέιμανται φρένες; ὦ Βεταννοί,
Ἄρ' ἴδουσ' ἀτυζόμενοι τέρας τι,
Νυκτὸς ἀμολγῶ,

"Αγγιον; — Καὶ μὰν σέλας ἐπάτεσσιν
Εἰσορῶ φανσφόρον ἐν πτυχαῖσιν
Αἰθέρος· βολᾶν δ' ἀπο μυρίοι σπιν-
θῆρες ἴενται.

"Ηνὶδ' αἶς, περὶ Ζαβέαν σελάγαν,
"Αψ ἀπεκρύπτουσι φαιεννῶν εἶδος
Ἄστέρες δειούς ὕπο, — χαῖς τρομεῦντι
Πράονες ἄκροι

"Ορέων, ναπᾶν τε εἶδος· τοῖον γὰρ
Ταλόθεν λάμπει φάος, οἶον δ' Ζεὺς
Ἦχ', οὐκ ἀστράπτει κατὰ γᾶν ἀπ' αἰγλά-
εντος Ὀλύμπω.

— Ἄρ' ὑπῆλθε δεῖμά με, μὴ κακόν τι
Ἐκπέσῃ; Γὰρ μάτηρ, ἐκάς μάλ' ἔστω,
Αἰ' πίσ' ἀτλατοῦ τόδ' ἐπ' ἄκμοσιν τεκ-
ταίνεται Ἄγα.

Πᾶ φύγεν τὸ πρὶν θράσος, ἐλπίδος τε
Τῶνομ'; ἔξωθεν πολέμων θύελλαι,
"Οπλὰ θ', ὕσμῖναί τε· μέσῳ μφαλῶ γᾶς
"Αλλοθεν ἄλλα

"Α Στάσις κραιπνοῖς ποσὶν ἐμβατεύει· —
Τίς κακῶν ἀρηξίς; — Ἴτ', ἐγκονεῖτε, —
Νῦν ἀγῶν ζοᾶς πέρι, καὶ τέκνων, καὶ
Πατρίδος αἴας.

Βάσκ' ἴθ', ὦ Βρεταννὲ, τεᾶν ἀπ' ἀκτᾶν
Οὔλιον τᾶννειδος ἔλξῃ· — κελεύει σ'
Ἄγλαοῦ γένος προγόνων ἀλάλκειν
Δούλιον ἄμαρ.

"Αλλ' ἔτι κνώσσεις; ἐπίσοι, λέων αἶς,
Κρύβδα παπταίνων, ὁ δολοπλόκος παῖς
Γαλλίας κάκ' ἐν φρεσὶ πολλὰ τεύχει·
"Εγρεο, πατρίς,

"Εξ ὕπνω νῦν, αἰ' ποκ'· — ἐπὶ ξυρῶ κμᾶς
Ἰσταται τὸ πρᾶγμα· — διασπάρασσε
Δούλιον ζεύγλαν ποδὶ, λάξ πατήσας· —
"Ερπ' ἐς ἀγῶνα, —

"Ερπε, — μὴ φόβος σε τινασσέτω τις· —
Ἐν χερσὶν ἔτ' ἐντὶν ἀλγρόβοιο
Βένθεος κλαῖδες· ἔτ' εἰ τεᾶν ἄ-
γασσα θαλαττᾶν.

Εἶεν ᾧν· — Πρὸς ταῦτα μελάμπελος νύξ
Ἐκχέσει πλήθος τεράων κατ' ὄρμιαν· —
Ἄστέρες τ' ἐκλάμπετ'· — Ἴτω πυρὸς τα-
λεσκόπος αἰγλα· —

"Ρῶν ἄν γναμπτὰὶ σπιλάδες κατ' ἀκτᾶν
Ἐξερείποιντ' ἢ τὴν, Βρέτανν'. Ὁ Ζεὺς γὰρ
Σφρόδρ' ἀέξει τοῦ μεμαῶτ' ἀμύνεσ-
θαι περὶ πάτρας,

J. B. Trin. Coll. Camb. 1812.

Ἐπισημείωσις.

Ἡ ᾠδὴ αὕτη ἐστὶν ἐκείνη, περὶ ἧς ἀμίλιθα ἐν τῷ Δ.
Ἑρμῆ, Ἀριθμ. 16, σελ. 399. ἔτ. 1817.

Ἑλληγόφρων Σαλαμίνιος.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΑΪΤΗΦΟΡΙΑΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΝΟΜΟΙΣ.

ΤΟΥ ΚΤΡΙΟΥ

ΠΕΤΡΟΥ ΠΕΤΡΙΤΖΟΠΟΥΔΟΥ

α ω ι ε.

Χαῖρε μοι θάλλος Θέμιδος φαιενόν,
Χαῖρε μοι κῦδος γλυκερὸν, κ' ἀγαθόν·
Οἶος ἐμφαίνεις γένος ἄμμιν εἶναι
Εὐπατέρειον!

Τοῖος εὐκασῶν ἀρετῶν ἄνωτον
Καὶ σὺ μεν δρέψας, περὶ ἔσσι ἄλλων
Τῶν ἔτ' αἰζηῶν κορυφῆσ' ἀγῶναι
Ποικιλομόρφων·

Ὡς περ εὐπλεκτου σέθεν ἀμφὶ κρατὶ
Δέξον Ἀσραίας γέρας ἀγλαόν τε
Σῶν πόων καρπὸν, θεὸ πούλυς ὄλθος,
Δάφνιδος ἔρνος·

Εὖτ' ἂν εἰσέλθης ἐνὶ πατρίδ' αἴῃ
Θαῦμα ἀνθρώποισ' ἔσαι μέγιστον,
Μᾶλλον ἔνδοξος καθάπερ παλαιοὶ
Χ' Ἑλλάδι πάσῃ·

CLOTILDE TAMBRONI

ΕΙΣ

ΤΟΝ - ΕΙΓΕΝΗ - ΕΦΗΒΟΝ

ΠΕΤΡΟΝ - ΠΑΥΛΟΝ - ΤΕ
ΠΕΤΡΙΤΖΟΠΟΥΛΟΝ

ΑΠΟ - ΤΗΣ - ΛΕΥΚΑΔΙΑΣ

Ω - ΔΙΔΟΤΑΙ - ΣΤΕΦΑΝΟΣ - ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΕΝ - ΤΟΙΣ - ΝΟΜΟΙΣ

ΒΟΝΩΝΙΗΣΙ - Ι - ΦΕΒΡ - Α - Ω - Ι - Ε.

Ἀφιερῶν τῷ λογιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ ἐν Ἱατροφιλοσό-
φοις καὶ ἐν πλείσταις Ἀκαδημαίαις συναριθμηθέντι

Κυρίῳ ΔΗΜΗΤΡΙΩ ΠΕΤΡΙΤΖΟΠΟΥΛΩ

Τοῦ δαφνηφοροῦντος ἡγαπημένῳ Πατρί.

Εἰδ' ἄγε, Μοῦσα,
Κρήμ' ἀποσείσειν
Τοῦτο τὸ γῆρας
Κ' οὐκέτ' ἀναυδου

Νοὺν μὲν εἶναι·
Ἄλλὰ λαβόντα
Βάρβιτον αἴψα,
Κῦδος αἰεΐειν

Λευκάδος ἄκρου·
Βαῖνον ἔπειτα
Ἑλλάδι πάσῃ·
Καὶ δὲ μάλιχα
Τῶτε Κορίνθω·
Καὶ γὰρ ἐσεΐδω
Τὸν νεανίσκον
Φαιδρὸν, ἀγαυὸν
Σὺν πατρὶ κεδνῷ
Ἑλλογιμῶτε,
Ὅς μιν ὀπήδει
Ἡμῖν ἐφ' ὕγρην
Ἥδ' ὑπὲρ αἴαν
Εὐφίλα φρουρῶν
Υἱὸν ἄμεμπτον·
Εἶν ἀρετῆσι
Παντοδαποῖσι
Σήμασι κ' ἔργοις
Αἰὲν ἀνασκῶν·

Τρὶς μάκαρ ἄρδην
Ὀλβιος ἀνὴρ
Τοῦδε γενήτωρ,
Ὅν περ ὀράτε
Θάσος ἔχοντα
Βαίνεμεν ἔδραν
Ποικιλόδοξον
Ἀμφὶ θεμίσας
Εὐθυδιδάσκειν;
Εὖγε σὺ δέξου
Αἴσιμα τοῦτο
Τὸ ζέφος ἄρμῳ
Σαῖσι κόμαισι
Χαίρε πάρ' ἄμμιν·
Ἡματι τούτῳ
Ἡδύς ὁ πάππας
Χ' ἡδύς ὁ σωτήρ·
Χαίρετον ἄμφορ·

MEZZOFANTI

Εὐχαὶ Ποιητοῦ ἀσθενοῦντος·

Ἐπεθύμου εἰς τὰ βεῖθρα
Μέλιτος τοῦ ἱεροῦ
Ἴνα λούσῳμαι, καὶ πῖω
Ψυχρὸν ὕδωρ καὶ λαμπρὸν·
Ἐπειτα ὑπὸ πλατάνου,
Ἐν λειμῶνι ἀνθηρῶ,
Μαλακῶς ἐπὶ τοῦ χόρτου
Μόγος ἢ ἀναπαυθῶ·
Καὶ, ἀφ' οὗ αἰ ἀηδόνες
Διὰ μέλους λιγυροῦ
Θέλξωσι τὴν ἀκοήν μου
Καὶ περίλυπον ψυχῆν,
Τότε τάχις ἐν τῇ πόλει
Ἐπιστρέψας χαροπός,

Ἄρμονίως ἡν ὑμνήσω
 Μετὰ καθαρᾶς ψυχῆς
 Θυγατέρας Μνημοσύνης,
 Αἰγιόχου τε Διός·
 καὶ ἡν ἀναγνώσω πάλιν
 τοῦ Σμυρναίου ποιητοῦ
 Ποίησιν τὴν Σαυμασίαν
 Ἦν Ἀπέλλων ὁ χρυσοῦς,
 Ἐπὶ θρόνου λαμπροτάτου,
 Ἐν χορείᾳ τῶν θεῶν,
 Μελῶδῶν παναρμονίας,
 Ἰππυγόρευσε αὐτός.
 Κατὰ μίμησιν δὲ θεῶν
 Ἀχιλλέως ἐφεξῆς,
 Ψάλλων ἄνδρας ἀειμνήτους
 Μετὰ λύρας χρυσαυγοῦς,
 Ἐκδιώξω ἐκ τοῦ βάθους
 τῆς καρδίας ἑμαυτοῦ
 τὰς φροντίδας, καὶ τὰς λύπας,
 καὶ τὰς ἀνασφραγμούς.

Les vœux du poète malade.

Je désirerais me baigner dans les ondes sacrées du Méléès, boire de ses eaux fraîches et limpides, me reposer ensuite, seul, dans une prairie émaillée de fleurs, mollement couché sur la verdure et à l'ombre des platanes; et dès que les rossignols, par leurs accens mélodieux, auraient charmé mon oreille et mon ame attristée, retournant promptement à la ville avec un front joyeux, je désirerais adresser d'un coeur pur des hymnes harmonieux aux filles de Mnemosyne et de Jupiter armé de l'égide, lire de nouveaux livres admirables du poète de Smyrne, qu'Apollon à la chevelure d'or, assis sur un trône éclatant de lumière, dicta lui-même, en chantant avec une céleste harmonie, dans une assemblée des dieux immortels,

Où, désormais à l'exemple du divin Achille, en célébrant, sur une lyre dorée, les héros dignes d'une mémoire éternelle, je bannirai du fond de mon coeur les soucis, les chagrins et les soupirs.

Traduit par l'auteur.

(Ἐκ τοῦ Mercuri Etranger, Nr. V.).

Ἐ π ι ς ο λ ῆ

ἀπὸ Ἰασίου, τῆ 13. Νοεμβρίου μηνός.

Πρὸς τὸν Ἰατρὸν Κύριον Ἀθανάσιον Βογορίδην, παρὰ τοῦ Εὐγ. ἀρχ. μεγ. Κορίσου καὶ μεγ. Γραμματ. Κυρία Θ. Νέγρη.

Ἔγνων ὅσα μοι σημεῖοις περὶ τῶν διὰ τύπου κακῶς λεγόντων καὶ διασπρόντων τὰ ὀνόματα πολλῶν ἐκ τῶν σημερινῶν ἡμετέρων λογίων· καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἀγνόω, ἀν ἰδῶν ποτε καὶ παρατρέξας ἀπελησμόνησα· ἐσχάτως δ' ἐφάνη ἀνώγειν ἑμὸν τι πόνημα ἐνταῦθα, ἐπιγραφὴν φέρον· ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΣΤΗΛΙΤΕΥΤΙΚῆ, ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ, ΚΑΙ ΔΥΩ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ. κτλ. κτλ. κτλ.· μαιζ'. Ἰουλ. 18', καὶ καθαπτόμενὴν πολλῶν κοινοφελῶν ἀνδρῶν· ὑποπτευθεὶς δὲ μήπως λάθραϊως ἐν τῷ ἐνταῦθα ἐξεδόθη τυπογραφείῳ, δὲν ἔλειψα νὰ προσπαθῆσω αὐτὸ τοῦτο νὰ πληροφορηθῶ κατὰ πρῶτον, ὡς εἰκός· καθότι ἡ τοπικὴ ἐξουσία δὲν ἀνέχεται παντάπασιν ὅσα μετὰ τῆς χρησιμότητος εὐκόλως δὲν συμβιβάζονται, καὶ οὐδ' ἐσύσχησε τὸ τυπογραφεῖον διὰ νὰ εὐκολύνῃ, εἰ μὴ τῆς ἀρετῆς τὴν διάδοσιν· ἐβεβαίωθην ὅτι δὲν ἐξεδόθη ἐνταῦθα, καὶ χαίρω πολὺ, ὅτι ἀνεύθυνος ἀπεδείχθη ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ Κύριος Ἀναστάσιος Μιχαήλ, πεπαιδευμένος ἀν καὶ τίμιος ἔμπορος. Τὸ πόνημα τοῦτο, ἀν δὲν ἀπατάωμαι, ἀγαπητὸ, δὲν εἶναι ἄξιον ἀναλύσεως καὶ ἀναιρέσεως, ὡς περιέχον καὶ ἐννοίας καὶ λέξεις πάντη κοινὰς, δηλ. χυδαίας καὶ κατηλικίας, ἐπισεσωρευμένας ἀνευτιμῶς πρόφανοῦς σχεδίου, καὶ πόρρω πάσης κομψότητος· ἐξ οὗ

ἐδύνατό τις δικαίως νὰ συμπεράνη, ὅτι ὁ ταῦτα γράφας δὲν εἶναι ἐκ τῶν διὰ τῆς παιδείας διασελλομένων ἀνθρώπων, ἐκ δυσχυοῦς τινος περιστάσεως εἰς κακὴν χρῆσιν αὐτῆς ἐκτραχιλισθεὶς, ἀλλ' ὅτι εἶναι ἡ κἀνένας νέος τροχάδην διατρέξαστινα μαθήματα, καὶ ἐν δευτέροις θέμενος τὸν σκοπὸν τῆς παιδείας, ἤτοι τὴν καλλιέργειαν τοῦ νοῦς, καὶ τῆς καρδίας τὴν ῥύθμισιν, ἡ κἀνένας ὑπέργηρος ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ὡς ὑπερακμάσαντά δὲν ἐπεταί τις νὰ συνερίζεται. ἀλλ' ἐγὼ νομίζω; ἐπειδὴ καὶ πᾶσα τὰ ἄλλα δὲν ἀναφαίνεται εὐκαταφρόνητος ἄνθρωπος, ὅτι παρεξέτραπή εὐεινῶς εἰς αὐτὴν τὴν περίεασιν; καί τοι δυνάμενος ὑγιῶς φρονεῖν· τοῦτο καὶ μόνου εἶδον; τοῦτο καὶ ἐλυπήθην, τὴν δυσυχίαν δηλ. τοῦ γράφαντος, ἀλλ' ὅχι διὰ τοὺς ἀναφερομένους ἐν αὐτῷ ἄνδρας, ἡ διότι γίνονται τοιαῦτα εἰς ἡμᾶς. τὰ ὀνόματα τῶν ὅσοι εἶναι κοινωφελεῖς δὲν ἀπόδεικνύονται ἐπιλήψιμα οὔτε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οὔτε κατ' ἄλλον· ὡς μέλη σώματος ὀφειλομεν ὅλοι νὰ συνεργῶμεν εἰς ὅσα ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ὅλον, μέτρον ἔχοντες τοῦ ἔργου αὐτῆν ἡμῶν τὴν δύναμιν· ὅς τις ἔσον δύναται κοπιᾷ εἰς τούτο; καὶ ἐκπληρεῖ τὸ ἐπικείμενον χρέος κατὰ ἀκρίβειαν; αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ σεβαστὸς καθίσταται; ἐνάρετος ἀναφαινόμενος· αἱ δ' ἔμμεσοι καὶ μερικαὶ λέξεις εἰς οὐδὲν τείνουσιν ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, καθὼς οὔτε πρὸς τὴν ὑπόληψιν τοῦ ὅλου ἔθνους· ἐν ᾧ ὅλοι, ὡς μέλη ἔθνῶν; γνωρίζουσιν ὅτι ὅλα τὰ ἔθνη ἔχουσι καὶ τοὺς τολμηρότερον ὀμιλοῦντας· διὰ τοῦτο οἱ εἰς τὸ πόνημα τοῦτο διαλαμβανόμενοι, σοχάζομαι ὅτι παραβλέποντες τέλεον τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐδ' ἐνθυμούμενοι; θέλουν ἐξακολουθεῖ ἀπαρεμποδίως ὅσα ἐργάζονται; οἰκτεῖροντες τὸν ὁμογενῆ, καὶ συμπαθοῦντες μᾶλλον, ἢ καταφερόμενοι, καθὼς λυπούμενοι περιθάλπομεν, καὶ οὐχὶ βαρυθυμοῦντες παρενοχλοῦμεν τὸ κατὰ περίεασιν πάσχον μέρος τοῦ σώματος, καὶ μάλιστα ὅτε καὶ νὰ ἀναρρώσῃ πύθανον.

Γνωρίζεις κάλλιχα; φίλε, ὅτι ὁ φωτισμὸς τῶν ἔθνῶν κυριώτατον σκοπὸν ἔχει τὴν ἀρετὴν, ὅπερ ἐστὶ τὴν τῶν χρεῶν τοῦ ἀνθρώπου διάγνωσιν, τὴν θέλυσιν πρὸς τὴν ἐκτέλεισιν, καὶ τὴν ἐκτέλεισιν αὐτῶν· καὶ ἐπειδὴ εἰς τοῦτο ἀπαιτοῦνται πλήθος προπαρασκευῶν; ἀναγκαῖα εἰς τὸν φωτισμὸν ἡ παιδεία καθίσταται· ἐφ' ὅσον ἄρα αἰσθητικώτερον διευθύνεται εἰς

τοῦτου τὸν σκοπὸν ἡ παιδεία παρὰ τῶν σημερινῶν ὑπὲρ τοῦ Κοινοῦ φροντιζόντων πεπαιδευμένων, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ καρπὸς πιθανώτερος; καὶ ἐπὶ τοσοῦτον δὲν ἀπατώσιν· ἐνάρετοι δ' ὄντες, τῆς ἀρετῆς τὴν λατρείαν ἐπὶ τοσοῦτον νὰ ἀπολαμβάνωσιν εἶναι ἄξιοι, μετὰ πολλὰ τοιαῦτα ἀποτοξεύματα ἄτρωτοι ἀναντιβρήτως διασωζόμενοι, καὶ τὴν καθαρὰν τῆς ἀρετῆς χαρὰν, τὴν ψυχικὴν ἐκείνην συναίσθανόμενοι εὐχαρίσῃσιν, ἐξ ἧς μόνῃς πηγάζει ἡ κοσμικὴ τοῦ ἀνθρώπου εὐδαιμοσύνα. ἀλλὰ διὰ νὰ διευθύνεται αἰσθητικώτερον εἰς τὴν ἀρετὴν ἡ παιδεία, δὲν ἀρκεῖ, νομίζω, ἡ περὶ τοὺς παιδευομένους ἀνάγνωσις τοῦ Καταστίχου τῶν χρεῶν παρὰ τῶν παιδευόντων, οὐδ' ἀπλῶς αὐτῶν ἡ ἀνάυσις, ἀλλὰ καὶ ἡ γυμνασις εἰς τὴν ἐργασίαν, τὸ ἐργῶδες αὐτῶν ὅλων· καὶ τῶν οὗτοις ποῖον δραστηριωδέστερον μέσον εἰς τὸ νὰ ἐνυβάρωνῃ τοὺς παιδευομένους, τοῦ τῶν παιδευόντων παραδείγματός! Περὶ ἀρετῆς ὅλοι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττογ ὄντες ἱκανοὶ νὰ ὀμιλήσωμεν, ἐνάρετοι τάχα εἴμεθα δι' αὐτό; ὀμιλοῦντες περὶ ἀρετῆς; ἡμποροῦμεν εὐκόλως νὰ λησμονήσωμεν τὸν πρακτικὸν βίον καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς, περιοριζόμενοι εἰς ἄτρετον τὴν ἐκθεσίαν, καὶ ἐφηρημένους τὰς θεωρίας τῆς ἀρετῆς, καθὼς εἰς ἀληθευραϊκὴν τινα δεξιὴν δυνάμεθα, μηχανικῶς τὸν κανόνα νὰ ἐνεργήσωμεν, εἰς πράγματα ὀλοτελῶς ἐφαρμόζοντες. ὅσον λοιπὸν περισσύτερας ἐμπράκτους ἐνδείξεις ἀρετῆς δίδει, καὶ εἰς τὴν ἔσκησιν ὅσον περισσότερον παροτρύνει τοὺς παιδευομένους, τόσον τελειότερον σοχάζομαι τὸν παιδευόμενον, καὶ τόσον ἄξιον τῆς παρὰ τοῦ Κοινοῦ λατρείας· καὶ ἐπειδὴ εἰς τοῦτο καταγινομένους ὀφείλω νὰ φρονῶ τούτους τοὺς λογίους, εἶμαι εὐέλπις ὅτι δὲν θέλουσιν ἀναφανῆ καὶ αὐτοῦ τοῦ πονήματος καὶ τῶν ἄλλων ἀνασκευαί, οὔτε ἀπολογία· ἄλλως δὲ καὶ ἐκείνοι ἐπιχομιζονται διὰ τῆς τοιαύτης σιωπῆς; καὶ παύει πιθανῶς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀηδία· τῆς μὲν Φήμης τὴν σάλπιγγα καὶ διὰ μεγάλων ἄποπτημάτων κερδίζομεν· τὴν Ἀρετὴν ὁμῶς εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον· πολλὰ μὲν δυσχερὴς ἢ ἐν μέρει αὐτῆς ἀπόλαυσις, τὴν δ' ὀλικὴν δὲν ἤξευρω πῶς ἐκ τῶν θνητῶν δύναται νὰ ἐλπίσῃσι· τοῦ τελείου ἀνάξιος φύσει ὁ ἄνθρωπος. ὅθεν μικροὶ μεγάλοι, ὅθεν ὅλοι εὐρίσκουσιν εἰς τὸ νὰ διορθώσῃσι, τελειότεροι τῷ χρόνῳ γινόμενοι· ὡς πόσον λοιπὸν συγκραταστικῶς ἀπαιτεῖται ὁ τελειότε-

ρος ἄνθρωπος νὰ φέρεται πρὸς τὸν ἀσθενέστερον, διανοούμενος ὅτι, ἐπειδὴ ὡς πρὸς ἢ κατὰ τοῦτο τελειότης, εἶναι καὶ αὐτὸς ὡς πρὸς ἄλλον, οἷος ἐκεῖνός ὡς πρὸς αὐτόν· καὶ κατ' αὐτὴν τὴν θεωρίαν ὀρθότερον φαίνεται ἢ πρὸς ἐκείνους παρὰ τῶν κοινοφελῶν τούτων παράβλεψις· ἄλλως δ' οἱ μὲν δὲν ἐπασχολοῦνται, οἱ δ' ἀντικρούσεις μὴ δοκιμάζοντες ἡσυχάζουσι, καὶ ἀπαθέστερον σκεπτόμενοι, ἐπεταί, εὐρίσκοντες ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀσύμφορα, νὰ μεταμεληθῶσιν, ὅπερ πιθανόν. Καὶ τοῦτο εὐχεται καὶ τὸ πλείον καὶ ὑγιέστερον μέρος τοῦ γένους καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐγώ· καὶ προσέτι παύσαντες ποτε ἀπὸ τῶν πρὸς ἀλλήλους ἀκόσμων καὶ ἀπρεπῶν ἐρίδων οἱ τοῦ γένους λόγιοι, συνεισφέρουσιν ἕκαστος τὸν βαθμὸν τῆς ἥς ἔλαχε παιδείας πρὸς παιδείαν καὶ ἀφελίαν τοῦ πλησιόντων, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ τὸ μόνον ἐπάγγελμά των, τὸ μόνον χρέος, ἢ μόνων τιμῆ. “

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

(Ἐκ τοῦ Τεργεσαίου Παρατηρητοῦ (Ossevatore Triestino Nr. 6.)

„Κατὰ τὴν 1/13. τοῦ παρόντος μηνὸς (Ἰανουαρίου 1818) περὶ τὸ ἑσπέρας μετέβη εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ὁ ἐξ Ἀργυροκάστρου, πόλεως τῆς Ἠπείρου, Κύριος Ἀλέξανδρος Βασιλείου, ὁ τῆς Ὑψηλῆς Πόρτας Γενικὸς Πρόξενος (Κόνσολος), ἀπὸ νευρικῶν πυρετῶν ἀσθενήσας, κατὰ τὸν 58 χρόνον τῆς ἡλικίας του. Ἡ οἰκογένειά του, ἡ εὐγενὴς συμβία του καὶ τὰ ἀνήλικα καὶ πολυάριθμά του τέκνα ἐσερήθησαν φρόνιμον καὶ προνοητικῶν καὶ φιλέσσεργον σύζυγον καὶ πατέρα, οἱ φίλοι, συμβουλον καὶ παραμυθητὴν ἄριστον, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἓνα τῶν σολισμῶν του. Ἡ χριστός τις τῶν ἡθῶν, ὁ ὀφθαλμικὸς τρόπος, ἡ εὐλοκίαν τῆς ψυχῆς, ἡ φιλοσοφικὴ σεβρότης του ἦσαν ἀρεταὶ διαλάμπουσαι εἰς τὸν ἄνδρα, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ἀξίως ἐπροσφέρετο εἰς αὐτὸν πᾶσα τιμὴ καὶ ἀγάπη· ἀφῆκε δὲ εἰς ὄσους τὸν ἐγνώρισαν τὴν ἐνθύμησιν μιᾶς πολυτίμου καὶ πικρᾶς κερήσεως. Σιμὰ τῶσων ἀρετῶν εἶχε καὶ κριτικὸν [ισπανίου, ἦτον καὶ πολλὰ εἰδήμων τῆς νέας

μιτρικῆς καὶ τῆς ἀρχαίας τῶν Ἑλλήνων γλώσσης, ἐτι δὲ καὶ πολλῶν ἄλλων σοφῶν ξένων γλωσσῶν, καὶ τῆς Κλασσικῆς φιλολογίας. Ὅλ' αὐτὰ τὰ προτερήματα, κεκοσμημένα μετὰ τὴν μετριοφροσύνην, διέλαμπαν περισσώτερον εἰς τὰς ὀμιλίαν του, παρὰ εἰς τὰ ὀλίγα συγγραμμάτια, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀφῆκε. Διὰ τοῦτο, ἔχι μόνον ἀπλῶς ἡῦχτο, ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς συνήργει μετὰ πολὺν ζῆλον εἰς τὴν αὐξήσιν καὶ διάδοσιν τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὸ ἔθνος του, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο εἶχε καὶ τὴν πλεονεξίαν καὶ ἐνθερμον φιλίαν μετὰ τοῦ περικλεοῦς Κοραῖ, ὅστις, κατ' αἰτήσιν καὶ διὰ δαπάνης τοῦ ἡριζοῦ Ἀλεξάνδρου Βασιλείου, ἐξέδωκεν ἐν Παρισίοις τὴν κριτικωτάτην καὶ ὠραίαν ἐκείνην ἔκδοσιν τῶν Αἰθιοπικῶν τῶ Ἡλιοδώρου, ἀφιερῶσας αὐτὴν εἰς τὸν μακαρίτην μετ' ἐπαίνους εὐλοκίαν καὶ εἰς ἀμφοτέρους τὰς ἄνδρας προσήκοντας.

Ὅλοι οἱ διατρίβοντες εἰς ταύτην τὴν πόλιν διάφοροι Κένσολοι ἐσυναδέυσαν τὸ λείψανόν του, καὶ τὸ ἀκολουθοῦν πολὺ πλῆθος συνιστάμενον ἔχι μόνον ἀπὸ ὁμογενεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ξένους, ἐσχημάτιζεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ πλεονεξίαν μνημεῖον, ὅπου ἡμποροῦσε νὰ ἀνεγερθῆ εἰς τὸ ἔντιμον αὐτοῦ ὄνομα. Ἐκτὸς τούτου καὶ οἱ φίλοι τοῦ ἐτοιμάζουσι, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς φιλίας, ἐπιτάφιον ἐπιγραφήν, ἢ ὁποῖα μέλλει διὰ τοῦς μεταγενεστέρους νὰ διαμείνῃ εἰς τὴν φιλόξενον γῆν, ἢ ὁποῖα τὸν σκεπάζει, αἰωνία καὶ ἀξίωσις μαρτυρία τῆς αὐτῶν λύπης, καὶ τῶν ἀρετῶν τῶ μακαρίτου. “

Ἀναγγέλλομεν πρὸς τὸ παρὸν ἐκ ξένης ἐφημερίδος τὴν συντόμον ταύτην λυπηρὰν εἰδήσιν περὶ τοῦ θανάτου ἄνδρος, τὸν ὁποῖον ἐτίμων ζῶντα ὅσοι τοῦ ἐγνώρισαν καὶ ἀπόλαυσαν τὴν φιλίαν του, καὶ θρηνοῦσι τῶρα μετὰ τῆς εὐγενεῖς οἰκογενείας καὶ τῶν συγγενῶν του ἀποθανόντα· εὐχόμεθα δὲ ν' ἀπολαύσωμεν ἐν καιρῶ καὶ τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ, εἰς τῆς ὁποίας τὴν σύνθεσιν εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλουσι συνεισφέρει καὶ ὅλοι οἱ εὐλοκίαν αὐτοῦ φίλοι, καὶ ταύτην τόσῃ προθυμότερον θέλομεν ἐκδώσει εἰς τὴν ἡμετέραν φιλολογικὴν ἐφημερίδα, ὅσα ὁ μακαρίτης εἰς κερῶσιν αὐτῆς πολὺ περισσώτερον παρὰ πολλοὺς συνήργησε πολλάκις· παρεκτός τούτου νομίζομεν καὶ χρέος ἡμῶν ἀπαραίτητον, νὰ διαδιδώμεν καὶ εἰς τοῦς μεταγενεστέρους τὴν μνήμην ἀποθανόντων, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ εὐεργετησάντων τὸ γένος, ἐναρέτων ἄνδρῶν καθὼς κηρύττομεν καὶ τῶν πρὸς φατισμὸν αὐτῶ συντελούν-

των ζώντων ὁμογενῶν τὰ ὀνόματα, πρὸς ἔπαινον καὶ μίμησιν.
Οἱ Ἐκδ. τοῦ Α. Ἐ.

Ἀστρονομικαὶ εἰδήσεις

ἐκ Βιέννης.

Τὸ παρὸν ἔτος θέλουν συμβῆ τέσσαρες Ἐκλείψεις, δηλ. δύο τοῦ ἡλίου καὶ δύο τῆς σελήνης, ἐκ τῶν ὁποίων θελούσιν γενῆ ὄραται εἰς τὰ μέρη μας μία τοῦ ἡλίου καὶ δύο τῆς σελήνης.

Ἡ πρώτη ἔκλειψις εἶναι ἡ μία τῶν τῆς σελήνης ἔκλειψεων εἶναι δὲ μερικὴ, καὶ θέλει ἀκολουθήσει τὴν μεταξύ 20 καὶ 21 τοῦ Ἀπριλίου νύκτα καὶ ὅλην δὲ τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀφρικὴν, ἔτι δὲ καὶ τὴν μεσημβρικὴν Ἀμερικὴν, καὶ ὅλην αὐτῆς τὴν διάρκειαν, θέλει γενῆ ὄρατή. Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς γίνεται ἐν Βιέννῃ περὶ τὴν 0 ὥραν καὶ 14 λεπτά τὴν 21 τὸ πρωῖ, ἡ μέσση περὶ τὴν 1 ὥρ. 27 λεπτά, καὶ τὸ τέλος περὶ τὴν 2 ὥρ. καὶ 40 λεπτά. Τὸ μέγεθος τῆς σκοτίσεως εἶναι 5 δακτύλ. καὶ 35 λεπτ. κατὰ τὴν μεσημβρινὴν ἄκρην.

Ἡ δευτέρα εἶναι ἡ μία τῶν δύο τοῦ ἡλίου ἔκλειψεων κατὰ τὴν 5. τοῦ Μαΐου πρὸ τῆς μεσημβρίας, ἡ ὁποία θέλει γενῆ ὄρατή καὶ ὅλην τὴν Εὐρώπην, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἀρκτώας Ἀμερικῆς καὶ ὅλην σχεδὸν τὴν Ἀσίαν· εἰς τὴν ἀρκτ. Ἀμερικὴν μάλισα καὶ Ἀσίαν φαίνεται δακτυλοειδής. Περὶ τὴν ἕκτῃν ὥραν καὶ 50 λεπ. τὸ πρωῖ γίνεται ἡ ἀρχὴ ἐν Βιέννῃ· ἡ μέσση περὶ τὴν 7 ὥρ. 54 λεπ., καὶ τὸ τέλος περὶ τὴν 9 ὥρ. 4 λεπ. Τὸ μέγεθος τῆς σκοτίσεως 6 δακτ. 16 λεπ. κατὰ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ ἡλίου.

Ἡ τρίτη εἶναι μία καὶ ἡμᾶς ἐν μέρει ὄρατή μερικὴ τῆς σελήνης ἔκλειψις, συμβαίνει δὲ κατὰ τὴν 14. τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ πρωῖ. θέλει φανῆ καὶ ὅλην τὴν Ἀμερικὴν, τὴν δυτικὴν Εὐρώπην καὶ Ἀφρικὴν, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς Ἀσίας. Ἡ ἀρχὴ γίνεται ἐν Βιέννῃ περὶ τὴν 5 ὥρ. 55 λεπ. τὸ πρωῖ· ἡ δύσις τῆς σελήνης περὶ τὴν 6 ὥρ. 34 λεπ.· ὅθεν ἡ μέσση καὶ τὸ τέλος τῆς ἔκλειψεως ἄορατα ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα· τὸ μέγεθος τῆς σκοτίσεως εἶναι 1 δακτ. 52 λεπ.

Ἡ τετάρτη εἶναι μία καὶ ἡμᾶς ἄορατος τοῦ ἡλίου ἔκλειψις, ἥτις ἀκολουθεῖ κατὰ τὴν 29. τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ ἑσπέρας· θέλει δὲ φανῆ μόνον κατὰ τὸν μεσημβρινὸν γαλινοῦ καὶ τὸν ἀτλαντικὸν ὠκεανόν, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν ἄκρην τῆς Ἀμερικῆς, καὶ μάλισα εἰς τινα ἐκεῖ μέρη ὀλική.